

РОЗДІЛ 9. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ

ОРГАНІЗАЦІЯ АНАЛІТИЧНОЇ РОБОТИ ЯК ГАРАНТ ЕФЕКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

ORGANIZATION OF ANALYTICAL WORK AS GUARANTOR OF EFFICIENT ACTIVITY OF AGRICULTURAL ENTERPRISES

У статті надано організаційно-управлінську структуру сільськогосподарського підприємства. Визначено особливості проведення аналітичної роботи на підприємстві для здійснення ефективної діяльності. Проведення аналітичної роботи дає змогу передбачити вплив факторів, ризиків, правильно вибрати та прийняти управлінське рішення. Надано результати діяльності аграрних підприємств на основі статистичних даних. Аналітичний процес дає змогу прогнозувати розвиток підприємства на майбутнє.

Ключові слова: аналітична робота, структура, сільськогосподарське підприємство, діяльність, результати, управлінське рішення, аграрна сфера.

В статье дана организационно-управленческая структура сельскохозяйственного предприятия. Определены особенности проведения аналитической работы на предприятии для осуществления эффективной деятельности. Проведение аналитической работы дает возможность предусмотреть влияние факторов, рисков, правильно

выбрать и принять управленческое решение. Представлены результаты деятельности аграрных предприятий на основе статистических данных. Аналитический процесс позволяет спрогнозировать развитие предприятия на будущее.

Ключевые слова: аналитическая работа, структура, сельскохозяйственное предприятие, деятельность, результаты, управленческое решение, аграрная сфера.

The article gives the organizational and managerial structure of the agricultural enterprise. Peculiarities of carrying out analytical work at the enterprise for the realization of effective activity are determined. The carrying out of analytical work allows predicting the influence of factors, risks, choosing the right decision and making a management decision. The results of activity of agrarian enterprises on the basis of statistical data are given. The analytical process allows predicting the development of the enterprise for the future.

Key words: analytical work, structure, agricultural enterprise, activity, results, management decision, agrarian region.

УДК 657. 3

Глазко Н.Д.

асистент кафедри аналізу та статистики
Вінницький національний аграрний
університет

Постановка проблеми. На основі інформаційних джерел відбувається проведення аналізу фінансового стану для виявлення резервів та підвищення ефективності діяльності підприємства. При цьому методи та групи показників дають можливість виявлення відхилень, моделювання і усунення негативних тенденцій, причин банкрутства, що поліпшить господарський результат суб'єкта. Періодичність здійснення аналітичної роботи дасть змогу передбачити максимальну кількість впливу факторів і пов'язаних із ними ризиків, що поліпшить рентабельність підприємства.

Ефективність діяльності, інвестиційна привабливість, займання вищого сегменту на ринку серед конкурентів вимагають постійного реформування та оновлення методів аналізу в сучасних ринкових умовах.

Сьогоднішні умови вимагають здійснення аналітичних процесів, застосування певних методів фінансового та господарського, економічного аналізу, які повинні постійно вдосконалюватися, зумовлюють пошук резервів витрат, а це корегує цінову політику, зміна іншого продукту чи виробництва, організація збуту регулюють попит та пропозицію та поліпшення якості продукції і прийняття певного рішення в управлінні підприємством.

Здійснення аналізу формує інформаційні дані, які дають змогу передбачити позитивні і негативні сторони певних процесів та в подальшому здійснити планування і передбачити вибраний певний напрям розвитку господарюючого суб'єкта.

Все це дасть змогу ефективніше працювати в конкурентних умовах.

Що стосується сільськогосподарських підприємств, то вони сьогодні на основні аналітичних процедур повинні постійно слідкувати за цінами на свою продукцію, це буде впливати на асортимент і обсяг продукції в подальшому та регулювати управлінські дії за реалізаційними цінами, що спонукає до пошуку нових покупців.

Аналітична робота на сільськогосподарському підприємстві повинна займати значне місце і бути своєрідним процесом у господарській діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вітчизняні вчені, які вивчали проблеми обліково-аналітичної роботи, яка необхідна для управління підприємствами: А. Бородкіна, Б. Валуєва, П. Герасим, І. Давидович, А. Загородній, Л. Нападовська, А. Шатохіна.

Проблеми організації та методики оперативного аналізу діяльності сільськогосподарських підприємств досить докладно висвітлено в монографії Т. Ковальчук [3, с. 50].

Авторами, які висвітлили у своїх працях підготовку обліково-аналітичних кадрів, є: О.В. Вітренко, Л.В. Гнилицька, С.Ф. Голов, Т.В. Давидюк, В.М. Жук, С.Я. Зубілевич, В.Б. Івашкевич, С.В. Калабухова, Г.Г. Кірейцев, В.М. Метелиця, В.К. Савчук, В.В. Сопко, Л.В. Чижевська та ін.

Г.Г. Кірейцев наголошував, що бухгалтер як фінансовий аналітик завжди отримує економічну інформацію про суспільно-корисну діяльність підприємницької структури. Він спостерігає, вимірює, відображає та систематизує первинні дані про факти господарського життя, класифікує і перетворює їх в інформаційні моделі окремих економічних об'єктів, що приймають участь у процесах відтворення. У ході подальшого аналізу й у результаті узагальнення бухгалтерської інформації він створює економічну модель підприємницької структури [1, с. 187].

В.К. Савчук стверджує, що важливим суб'єктом розвитку вітчизняного аграрного сектору є фахівці з бухгалтерського обліку, які створюють основу інформаційного середовища для управлінського впливу на господарські процеси реальної економіки. Особливого значення набуває аналітичний складник інформаційного середовища, яке повинно бути адекватне сучасним вимогам її динамічного розвитку, наростання ризику і невизначеності в реалізації стратегії розвитку суб'єктів господарювання, що зумовлює необхідність створення нової методології економічного аналізу для формування професійних знань з урахуванням сучасних викликів [1, с. 187].

Вітчизняні та зарубіжні науковці, які вивчали методіку аналізу господарської діяльності необхідну для оцінки результатів діяльності та прийняття управлінських рішень: І.Д. Білоус, О.А. Лаговська, В.В. Лук'янова, Л.М. Малярець, О.О. Осадча, А.Ю. Перетятко, І.Ф. Поліщук, Ф. Серкович, Т. Хіндл, А.В. Штеревея [4, с. 211].

В умовах динамічності умов господарювання та управлінських процесів масштаби застосування аналітичних процедур, індивідуальність підходів постійно зростають, що зумовлює появу нових проблем в аналітичному забезпеченні процесу управління, з'являються ризики неоптимального прийняття управлінського рішення [4, с. 211].

Л.М. Малярець та А.В. Штеревея визначають, що необхідність удосконалення методичних підходів до оцінки діяльності підприємства зумовлена зміною не тільки сфер діяльності підприємства, а й зміною внутрішніх й зовнішніх умов його функціонування. Підприємство слід розглядати як окремий економічний об'єкт, який має певну структуру, механізми та мету управління, також повинен здійснювати аналітичну роботу на основі отриманої інформаційної бази [4, с. 212].

А.Ю. Перетятко вбачає ефективне виконання функцій аналізу за умови його впливу на обґрунтування оптимальних управлінських рішень,

оскільки аналіз фінансово-господарської діяльності допомагає встановити й оцінити вплив факторів на прийняття рішень [4, с. 212].

Вчені, які розглядають та визначають особливості вдосконалення аналітичного забезпечення й управління: Н.С. Барабаш, А.В. Белов, Є.В. Вербін, С.М. Галузіна, О.Д. Гудзинський, М.П. Денисенко, В.Г. Козак, І.В. Колос, В.О. Новак, Л.Г. Макаренко, М.Т. Луцький, Є.М. Палига, О.В. Пархоменко, Т.М. Пахомова, З.М. Яремко та ін. [6, с. 329].

Враховуючі різні погляди науковців, все ще залишаються не повністю розкриті аспекти ефективної взаємодії стратегії розвитку підприємства та формування процесу аналітичної роботи в сучасних ринкових умовах на сільськогосподарських підприємствах відповідно до їх організаційної структури.

Постановка завдання. Метою дослідження є узагальнення отриманих результатів діяльності сільськогосподарського підприємства на основі здійснення аналітичної роботи, яка забезпечує ефективність господарювання та надає можливість спланувати розвиток на перспективу.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сьогодення характерне тим, що управління підприємством неможливо здійснити без передбачення та аналітичної роботи, що призводить до ефективності та поліпшення результату діяльності. При цьому управління відбувається на основі отриманих та опрацьованих даних.

У складних конкурентних умовах, де є нестабільність економічних процесів, необхідно передбачати більшість негативних чинників, щоб скорегувати діяльність господарюючого суб'єкта та прийняти правильне оптимальне рішення для управління. Здебільшого це корегування витрат, обсягу продукції, оновлення матеріально-технічної бази та пошук надійних і вигідних покупців.

Для аналізу фінансово-господарської діяльності переважно обчислюється система показників фінансового стану на основі даних фінансової та статистичної звітності підприємства.

Проведення аналізу фінансового стану дає змогу вивчати вплив факторів, проводити обрахунки, виявляти недоліки, оцінювати роботу всіх структурних підрозділів та прогнозувати розвиток та роботу підприємства в подальшому, формувати бізнес-перспективу.

Аналіз фінансового стану певного об'єкта дослідження поділяють на внутрішній і зовнішній. Зовнішній аналіз необхідний для зовнішніх суб'єктів: інвесторів, постачальників, контролюючих органів, банківських установ, страхових компаній, інших контрагентів, з якими співпрацює підприємство на основі інформаційних даних. Його основна мета – можливість вигідно вкласти кошти, співпрацювати, щоб збільшити прибуток, знизити витрати [5, с. 166].

Внутрішній аналіз необхідний для потреб управління підприємством, він збирає інформацію щодо надходження і розподілу власних і позикових коштів для функціонування підприємства.

Даний аналіз забезпечує ефективність прийняття управлінських рішень відповідно до діяльності та мети підприємства. Основою для внутрішнього аналізу є такі цілі для господарства:

- лідерство (виживання) в конкурентному середовищі, займання певного місця на ринку;
- стабільні та підвищені темпи зростання економічного потенціалу;
- задоволення потреб клієнтів;
- мінімізація витрат та ін. [5, с. 167].

У ринковому середовищі, яке носить постійні зміни, стратегія діяльності дає змогу знайти оптимальне рішення та збільшити фінансовий результат господарювання підприємства. Внутрішній аналіз має більше джерел внутрішньої інформації, яка є більш деталізованою та надає можливість швидкого отримання.

Під час побудови аналітичної роботи повинні враховуватися галузь, вид діяльності, що істотно буде впливати на цілі підприємства.

Аналітичне забезпечення – це система збору даних, що передбачає групування інформації в потрібному розрізі для потреб управління, складання бухгалтерської й аналітичної звітності [2, с. 212]. Цей процес дає змогу зібрати аналітичні дані, що надають розширену інформацію про певний об'єкт, вона обробляється і дає певні відповіді для стратегічного управління, враховує найбільшу кількість негативних чинників.

Отже, аналітичне забезпечення є безперервним процесом підтримки управлінських рішень за допомогою певних організаційно-технологічних процедур, інформаційних систем та рівня кваліфікації фахівців обліково-аналітичного апарату, які здійснюють обробку даних та вміють швидко орієнтуватися у змінах конкурентного середовища та бізнесу [2, с. 212].

Аналітичне забезпечення процесу управління підприємством включає в себе такі види джерел:

- 1) нормативну інформацію;
- 2) облікову інформацію;
- 3) аналітичну інформацію;
- 4) виробничо-господарську інформацію [2, с. 212].

Процес здійснення аналітичного забезпечення підприємств складається з таких етапів:

- організаційно-планові заходи;
- збір та обробка інформації, отримання цифрової і контекстної інформації;
- підготовка і первинне опрацювання аналітичних матеріалів;
- поширення інформації;
- отримання зворотного зв'язку;
- складання прогнозу;
- приймання найбільш ефективного управлінського рішення [2, с. 212].

Аналітична робота є своєрідною та особливою, повинна виконувати поставлені цілі, враховуючі зміни в економічних процесах, особливості діяльності підприємства та завдання керівників. Інформацію, яку отримують у результаті аналітичних процесів, необхідно чітко доносити до керівників підрозділів та власників господарюючого суб'єкта.

Головним завданням аналітичної роботи в сучасних умовах є формування рішень щодо управління, створення стратегії планування для усунення негативних факторів та підвищення прибутковості підприємства.

Представимо відділи організаційно-управлінської структури підприємства (рис. 1).

Залежно від виду діяльності, сфери та розмірів господарства аналітична робота здійснюється або окремим створеним підрозділом, або керівниками функціонуючих підрозділів, якщо аналітичний відділ відсутній. Сільськогосподарська галузь буде мати свої особливості і може створювати запропоновані відділи (рис. 1). Враховуючі кількість підрозділів, буде розподілятися аналітична процедура, за необхідності відділи можуть об'єднуватися, тоді більше відповідальності припадає на завідувачими відділами. Наприклад, бухгалтерія може бути скомпонована з економічним відділом, відділ менеджменту – з відділами маркетингу та збуту і т. д. Керівники підрозділів повинні мати відповідну кваліфікацію, орієнтуватися у змінах законодавства та слідкувати за економічними умовами, все це дасть змогу здійснювати управління та надавати інформацію для прийняття управлінських рішень керівників.

Аналітичну роботу на підприємстві можуть здійснювати відповідні фахівці (аналітики) чи керівники створених підрозділів. Цей процес призводить до конкурентних переваг певного господарства і збільшить його рентабельність, у подальшому дасть змогу вийти на світовий ринок.

Відповідальні за збір, обробку, аналіз і зберігання різних інформаційних ресурсів на основі розвинутої інформаційної системи і новітніх технологій, формування висновків є Business Intelligence (бізнес-аналітики) [1, с. 188].

Зовсім недавно аналітична діяльність стала розглядатися як самостійний вид професійної діяльності. Саме в корпораціях відкриваються аналітичні служби, посади професійних аналітиків.

Аналітична служба – це методологічне, організаційне та технологічне забезпечення індивідуальної і колективної розумової діяльності, що дає змогу ефективно обробляти інформацію для вдосконалення якості наявних і придбання нових знань, а також підготовки інформаційної бази для прийняття оптимальних управлінських рішень [1, с. 189].

Рівень знань аналітика має бути набагато ширшим, ніж на інших посадах, використовуючи нау-

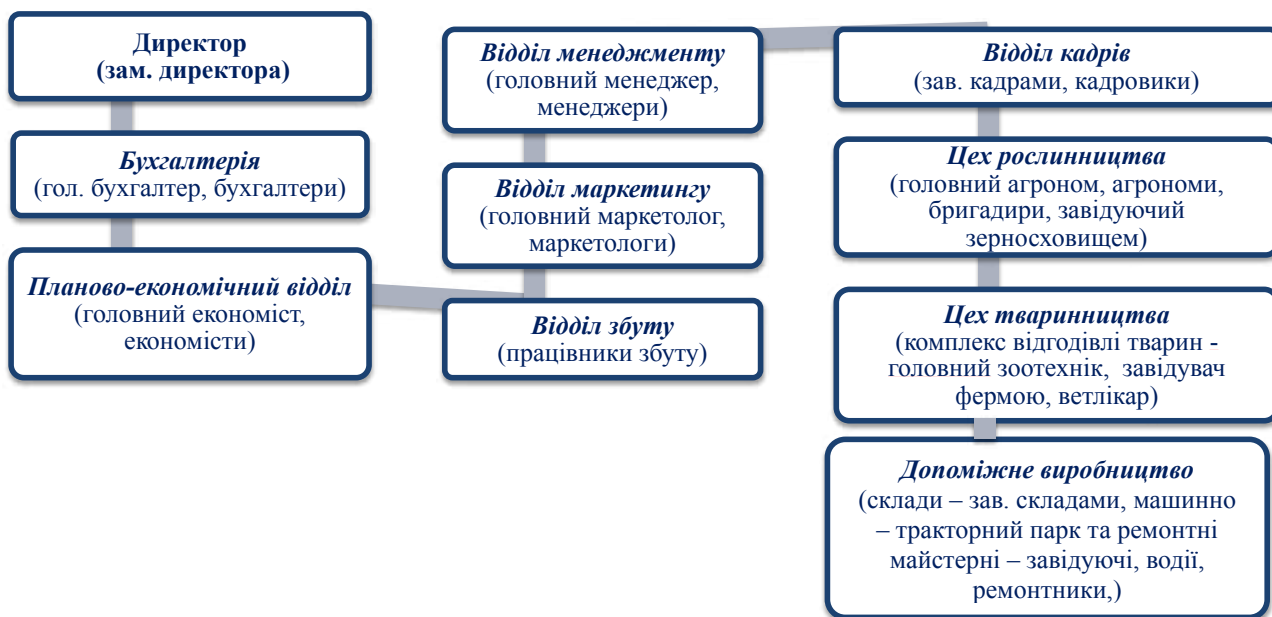

Рис. 1. Організаційно-управлінська структура сільськогосподарського підприємства

Джерело: сформовано автором

кові та нормативні підходи для прийняття управлінських рішень.

В.К. Савчук стверджує, що фахівці з обліку та аналізу повинні вміти збирати, накопичувати, обробляти, передавати інформацію про діяльність суб'єкта господарювання; передбачати перспективу розвитку підприємства з урахуванням досягнутого рівня виробництва і реальних можливостей, повнішого задоволення запитів ринку; підпорядкувати цілі й функції підсистем (виробничих підрозділів і служб) досягненню цілей системи (підприємства) у цілому; підтримувати збалансованість розвитку підприємства, за якого передбачається як єдиний процес поліпшення виробничої діяльності, соціальний клімат колективу, рівномірне природокористування, розширення стратегічної зони господарювання, підвищення конкурентного статусу тощо; створювати систему показників, індикаторів та критеріїв, які б найповніше характеризували нові суспільні явища і соціально-еколого-економічні процеси; систематизувати причини зміни чинників розвитку підприємства для найповнішого їх вивчення і розроблення механізмів зміни якісно-кількісних його параметрів і створення передумов для бажаних змін; підбирати методи, прийоми і методики, які б давали змогу з найменшими затратами часу і коштів високоякісно вивчати аналізований об'єкт як систему; формувати джерела даних, які б давали змогу досить повно й адекватно моделювати явища, процеси, результати і давали можливість об'єктивно і своєчасно оцінювати стан і передбачати майбутні зміни аналізованого об'єкта [1, с. 189].

Інші вчені визначають, що аналітик – це фахівець із логічним типом мислення, здатний до ана-

лізу і синтезу інформації, що володіє відмінною пам'яттю, вмінням деталізувати, здатний виділяти з великого інформаційного потоку необхідну інформацію, те, що допоможе сформувати висновки [1, с. 190].

Отже, аналітик використовує різні методи аналізу, які можуть змінюватися з розвитком. Він повинен бездоганно володіти знаннями у певній сфері (наприклад, сільському господарстві) й на основі проведеної аналітичної роботи за допомогою різних методів вирішувати певні поставлені завдання і моделювати подальший розвиток сільськогосподарського підприємства, іноді навіть використовуючи креативні підходи.

Аналіз (analyticum) у перекладі з латинської означає «той, хто розбирає, розкладає на складові частини» [1, с. 190].

З логічного погляду аналіз (результати від застосування аналітичних процедур; формування аналітичного забезпечення) – це вимога управлінського процесу, засіб вибору варіанту управлінського рішення з множини альтернатив та необхідність оцінки досягнення стратегічних цілей [4, с. 213].

Отримані дані аналітичних розрахунків дають змогу отримати результат у графічному виразі (таблиці, графіки, рисунки і т. д.), досить швидко побачити певний результат. Аналітична робота сільськогосподарського підприємства повинна враховувати розвиток науково-технічного прогресу, кон'юнктуру ринку (попит і пропозицію, конкурентні умови), зміну нормативної бази, особливості збуту та проводити планування діяльності для підвищення фінансового результату.

Вдало проведена аналітична робота галузі сільського господарства поліпшує результати підприємств даного сектору.

Розглянемо особливості ведення сільського господарства у Вінницькій області за 2016–2017 рр.

За попередніми даними, індекс сільськогосподарської продукції у 2017 р. порівняно з 2016 р. становив 97,3%, у т. ч. у сільськогосподарських підприємствах – 96,1%, у господарствах населення – 98,8%.

Індекс продукції рослинництва порівняно з 2016 р. становив 96,4%, у т. ч. у сільськогосподарських підприємствах – 94,8%, у господарствах населення – 98,9% [7].

У 2017 р. виробництво зернових і зернобобових культур становило 61,3 млн. т (у вазі після доробки), що на 7,3% менше порівняно з 2016 р., із них пшениці – 26,1 млн. т (на 0,3% більше), кукурудзи на зерно – 24,1 млн. т (на 14,1% менше), ячменю – 8,3 млн. т (на 12,3% менше), зернобобових культур – 1,2 млн. т (на 41,1% більше). Середня врожайність зерна становила 42,3 ц з 1 га (на 8,2% менше).

Виробництво соняшника становило 12,2 млн. т (у вазі після доробки), що на 10,7% менше порівняно з 2016 р., сої – 3,9 млн. т (на 9,0% менше),

буряків цукрових фабричних – 14,5 млн. т (на 3,4% більше), ріпаку – 2,2 млн. т (в 1,9 рази більше).

Господарствами всіх категорій зібрано 22,2 млн. т картоплі (на 2,1% більше, ніж у 2016 р.), 9,3 млн. т овочів (на 1,5% менше), 2,0 млн. т плодоягідної продукції (на 1,7% більше), 403 тис. т винограду (на 6,8% більше) [7].

Індекс продукції тваринництва в 2017 р. порівняно з 2016 р. становив 99,6%, у т. ч. у сільськогосподарських підприємствах – 100,6%, господарствах населення – 98,7% [7].

Визначимо особливості виробництва продукції сільськогосподарськими підприємствами України за 2016 р. (рис. 2).

Дані рис. 2 показують, що переважає продукція рослинництва, оскільки виробництво продукції тваринництва є досить затратним і результат діяльності вимагає більше часу, ніж у рослинництві.

Проаналізуємо зміни виробництва сільськогосподарської продукції України за 2014–2016 рр., визначимо особливості (рис. 3).

Виробництво в 2014 р. збільшилося на 2,2% порівняно з 2013 р., у 2015 р. спостерігалось різке зниження (-4,8%), у 2016 р. відбулося збільшення на 6,3% порівняно з 2015 р. Причинами такої ситуації є: зміна законодавства; інфляційні про-

Рис. 2. Структура продукції сільського господарства України за 2016 р., % [8]

Рис. 3. Приріст (зниження) виробництва сільськогосподарської продукції за 2014–2016 рр. в Україні [8]

Основні показники діяльності сільськогосподарських підприємств України за 2014–2016 рр.

№ п/п	Показники	Роки			Відхилення	
		2014	2015	2016	абсолютне (+,-)	відносне (%)
1.	Чистий прибуток (збиток), млн. грн.	21413,4	101912,2	89330,8	67917,4	417,2
2.	Рівень рентабельності від операційної діяльності, %	21,4	43	32,7	11,3	152,8

Джерело: складено за [9]

цеси; зростання цін ресурси та надані послуги; збільшення курсу іноземної валюти до національної; політична ситуація; відсутність достатньої кількості кваліфікованих фахівців відповідного напрямку та програм фінансування з місцевого та державного бюджетів; виснаженість сільськогосподарських угідь певних територій та ін. Усе це призводить до підвищення собівартості продукції.

Охарактеризуємо результати діяльності сільськогосподарських підприємств України за 2014–2016 рр. Для підвищення діяльності підприємств даної галузі необхідно постійно розробляти ефективну систему управління, вдосконалювати податкове законодавство. За даний період підприємства почали працювати більш стабільно за рахунок високих позицій щодо експорту продукції рослинництва.

У 2016 р. порівняно з 2014 р. чистий прибуток підприємств аграрної сфери збільшився на 67 917,4 млрд. грн., або майже в 4,2 рази, відповідно рентабельність зросла на 52,8% (табл. 1).

На жаль, ціна на сільськогосподарську продукцію є досить нестабільною, і виробники не мають значного впливу на неї, тому єдиний вихід – необхідність контролю витрат, привабливість інвесторів. Усе це має значний вплив ще й на отримання прибутку.

Висновки з проведеного дослідження. Здійснення аналітичної роботи за допомогою фінансового аналізу дає можливість визначити ризики, фактори впливу, причини, сформулювати висновки отриманих та обрахованих результатів, прийняти найбільш вигідне рішення, стратегію управління. Аналітичні процедури дають змогу визначити пріоритетні цілі діяльності підприємства, фінансово-економічні можливості, позицію на ринку, відносини з постачальниками та покупцями, рівень ефективності та пошук резервів, моделювання господарювання підприємства в перспективі.

Ефективність здійснення аналітичної роботи залежить від джерел (внутрішніх і зовнішніх) та виду (аналітичної і синтетичної) отриманої інформації на підприємстві.

Аналітики повинні вивчати досить деталізовано галузь сільського господарства, орієнтуватися в проблемах розвитку даної сфери та вміти використовувати певні методи, здійснювати узагальнення даних після обробки інформації.

Аналітична робота характерна визначенням стратегічного управління, вибором найбільш оптимального рішення на майбутнє, що дає змогу підвищити результати сільськогосподарських підприємств, адаптуватися до нових умов та перспектив.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Бруханський Р.Ф., Пуцентейло П.Р. Формування системи професійної підготовки бухгалтера-аналітика. Інноваційна економіка. 2016. № 5–6. С. 187–198. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/inek_2016_5-6_34/.
2. Гуменюк О.О. Функціонування аналітичного забезпечення діяльності підприємства. Сталій розвиток економіки. 2015. № 3. С. 212–216. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sre_2015_3_32.
3. Журавльова Т.В. Розвиток системи обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством. Інвестиції: практика та досвід. 2011. № 11. С. 50–52. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2011_11_14.
4. Попова В.Д. Проблеми аналізу фінансово-господарської діяльності підприємства. Інноваційна економіка. 2016. № 3–4. С. 211–215. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/inek_2016_3-4_36.
5. Саліта С.В. Пріоритети фінансового аналізу діяльності підприємств в умовах фінансової кризи. Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. 2014. № 8. С. 164–171. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VSUNU_2014_8_31.
6. Яремко З.М. Модель бізнес-аналітики підприємства в контексті стратегічного управління. Інноваційна економіка. 2013. № 3. С. 328–333. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/inek_2013_3_76.
7. Сайт Державної служби статистики України. Соціально-економічне становище України. Соціально-економічне становище України за 2017 рік. Сільське господарство. URL: https://ukrstat.org/uk/druk/soc_ek/2017/publ_01_2017_u.html.
8. Статистичний щорічник України, 2016 р. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/publ1_u.htm.
9. Комплексні статистичні публікації. Статистичний щорічник України. Статистичний збірник «Україна у цифрах», 2016 р. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/publ1_u.htm.

REFERENCES:

1. Brukhanskyi, R.F. (2016), Formuvannia systemy profesiinoi pidhotovky bukhhaltera-analytyka [Formation of the system of professional training of accountant-analyst] [Elektronnyi resurs] / R. F. Brukhanskyi, P. R. Put-senteilo // Innovatsiina ekonomika – Innovative econ-

omy, no 5-6, pp. 187-198. – Rezhym dostupu: http://nbuv.gov.ua/UJRN/inek_2016_5-6_34/ [in Ukrainian].

2. Humeniuk, O.O. (2015), Funktsionuvannia analitychnoho zabezpechennia diialnosti pidpriemstva [Functioning of analytical support of the enterprise activity] [Elektronnyi resurs] / O. O. Humeniuk // Stalyi rozvytok ekonomiky – Sustainable development of the economy, no 3, pp. 212-216. – Rezhym dostupu: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sre_2015_3_32/ [in Ukrainian].

3. Zhuravlova, T.V. (2011), Rozvytok systemy oblikovo-analitchnoho zabezpechennia upravlinnia pidpriemstvom [Development of the system of accounting and analytical support of enterprise management] [Elektronnyi resurs] / T. V. Zhuravlova // Investytsii: praktyka ta dosvid – Investments: practice and experience, no 11, pp. 50-52. – Rezhym dostupu: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2011_11_14/ [in Ukrainian].

4. Popova, V.D. (2016), Problemy analizu finansovo-hospodarskoi diialnosti pidpriemstva [Problems of the analysis of financial and economic activity of the enterprise] [Elektronnyi resurs] / V. D. Popova // Innovatsiina ekonomika. – Innovative economy, no 3-4, pp. 211-215. – Rezhym dostupu: http://nbuv.gov.ua/UJRN/inek_2016_3-4_36/ [in Ukrainian].

5. Salita, S.V. (2014), Priorityety finansovoho analizu diialnosti pidpriemstv v umovakh finansovoi kryzy [Priorities of financial analysis of enterprises in the conditions of the financial crisis] [Elektronnyi resurs] /

S. V. Salita // Visnyk Skhidnoukrajnskoho natsionalnoho universytetu imeni Volodymyra Dalia -Bulletin of the Volodymyr Dahl East-Ukrainian National University, no 8, pp. 164-171. – Rezhym dostupu: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VSUNU_2014_8_31/ [in Ukrainian].

6. Iaremko, Z.M. (2013), Model biznes-analitchky pidpriemstva v konteksti stratehichnoho upravlinnia [Business intelligence model of the enterprise in the context of strategic management] [Elektronnyi resurs] / Z. M. Yaremko // Innovatsiina ekonomika – Innovative economy, no 3, pp. 328-333- Rezhym dostupu: http://nbuv.gov.ua/UJRN/inek_2013_3_76/ [in Ukrainian].

7. Sait Derzhavnoi Sluzhby Statystyky Ukrainy. Sotsialno-ekonomichne stanovyshche Ukrainy za 2017 rik. Silske hospodarstvo. [Elektronnyi resurs] Rezhym dostupu: https://ukrstat.org/uk/druk/soc_ek/2017/publ_01_2017_u.html [in Ukrainian].

8. Kompleksni statystychni publikatsii. Statystychnyi shchorichnyk Ukrainy. Zbirnyk "Statystychnyi shchorichnyk Ukrainy", 2016. [Elektronnyi resurs] Rezhym dostupu: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/publ1_u.htm [in Ukrainian].

9. Kompleksni statystychni publikatsii. Statystychnyi shchorichnyk Ukrainy. Statystychnyi zbirnyk "Ukraina u tsyfrakh", 2016. [Elektronnyi resurs] Rezhym dostupu: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/publ1_u.htm [in Ukrainian].

Glazko N.D.

Assistant Lecturer at Department of Analysis and Statistics
Vinnytsia National Agrarian University

ORGANIZATION OF ANALYTICAL WORK AS GUARANTOR OF EFFICIENT ACTIVITY OF AGRICULTURAL ENTERPRISES

The profit is characterized by the fact that it is not possible to manage an enterprise without prediction and analytical work, which leads to efficiency and improvement of the results of the activity. In this case, management takes place on the basis of received and processed data.

In difficult competitive conditions, where instability of economic processes is present, it is necessary to envisage the majority of negative factors in order to adjust the activities of the economic entity and to make the right optimal decision for management. In most cases, this is a correction of costs, volume of production, updating the material and technical base, and finding reliable and profitable buyers.

In the vast majority of cases, for the analysis of financial and economic activity, the system of indicators of the financial state is calculated on the basis of financial and statistical data of the enterprise.

The analysis of the financial status enables to study the influence of factors, conduct calculations, identify shortcomings, evaluate the work of all structural units and predict the future development and operation of the enterprise, and shape the business perspective.

The main task of analytical work in modern conditions is the formation of management decisions, the creation of a planning strategy to eliminate negative factors and increase the profitability of the enterprise.

Depending on the type of activity, scope and size of the economy, the analytical work is carried out either by a separate created unit or by the heads of the operating units, if the analytical department is absent. The agricultural sector will have its own peculiarities and can create certain divisions.

The obtained data of analytical calculations allow obtaining the result in a graphical expression (tables, graphs, drawings, etc.), which gives a clear view of a certain result quickly enough. The analytical work of an agricultural enterprise should take into account the development of scientific and technological progress, market conditions (supply and demand, competitive conditions), changes in the legislative framework, marketing features, and conduct planning activities to achieve an increase in financial results.

Unfortunately, the price of agricultural products is rather unstable and producers do not have a significant impact on it, so the only solution is the need to control costs, the attractiveness of investors, all this has a significant impact on profits.

Analytical work through financial analysis provides the opportunity to determine the risks, factors of influence, causes, forms the conclusions of the received and calculated results, adopts the most advantageous solution, the strategy of management.

Analytical procedures allow identifying the priority objectives of the enterprise, financial and economic opportunities, the position on the market, relations with suppliers and buyers, the level of efficiency and the search for reserves, modelling enterprise management in the long run.

Analysts should study the branch of agriculture in a rather detailed way, orient themselves in the problems of development of this sphere and be able to use certain methods, to generalize data after the processing of information.

Analytical work is characterized by the definition of strategic management, the choice of the most optimal solution for the future, which allows increasing the results of agricultural enterprises, adapting to new conditions and prospects.